

Dištančné vyučovanie 29.3. – 4.4.2021

DEJEPIS

9.ročník

Sovietizácia ČS

- Február 1948 – socialistický politický zvrät – bol nastolený nedemokratický totalitný režim na čele s komunistickou stranou

Politický systém

- Vnútrohá Komunistická strana – **štátostrana** – potvrdené v ústave vo voľbách
- Vo voľbách sa volili iba poslanci navrhnutí komunistickou stranou – **jednotná kandidátka**
- **centralistický princíp**, obmedzenie právomoci slovenských národných orgánov
- 1960 rozpustený Zbor povereníkov a SNR len formálna inštitúcia, sústreďovanie moci do rúk najvyšších predstaviteľov vládnucej strany
- Podľa novej ústavy z roku 1960 sa Československo stalo **Československá socialistická republika (ČSSR)**

Umŕtvená a zavražďovaná spoločnosť

- Február 1948 tzv. **očista verejného života**
- Odstraňovanie príslušníkov nekomunistických strán, nepohodlných občanov.
- Čistky aj medzi poslancami Národného zhromaždenia, SNR, národných výborov.
- Vznik centrálnych organizácií – odborové hnutie, Zväz československo-sovietskeho priateľstva, Jednotná pionierska organizácia a neskôr Československý zväz mládeže.
- Kontrola spoločnosti prostredníctvom **ŠTB** – udávanie

Vykonštruované procesy

- Kruté prenasledovanie skutočných či vymyslených odporcov režimu – **triednych nepriateľov** – masové zatýkanie, väznenie, prenasledovanie, nútené práce, súdne procesy
- **Rozsudky**: mnohoročné väzenie a rozsudky smrti
- **Obete**: funkcionári nekomunistických strán, kňazi a rehoľníci, zrušené rehole a kláštory
  - o aj funkcionári komunistickej strany
  - o protifašistickí bojovníci a roľníci i obyčajní občania
- Procesy mali donútiť k poslušnosti, ospravedlniť hospodárske škody

Sovietizácia Československa – pracovný list (učebnica dejepisu s. 96 – 97)

- 1) Vysvetli pojmy.
- a) štátostrana - .....
  - b) jednotná kandidátka - .....
  - c) Zbor povereníkov – .....
  - d) biely lístok – .....
  - e) čistky - .....

- 2) Napíš, ako sa prejavovala centralizácia, resp. centralistický princíp v Československu po roku 1960.

.....
.....

- 3) Uveď názov zákona, ktorého prijatie zmenilo názov Československa na ČSSR. Čo znamená skratka ČSSR?

.....

- 4) Vysvetli, koho komunisti považovali za „triedneho nepriateľa“ a ako s týmto pojmom súvisia tzv. „vykonštruované procesy“.

.....
.....
.....
.....

Úloha: Prepíš si poznámky do zošita, doplň pracovný list a nauč sa nové učivo.
Odfot' mi vypracované úlohy a pošli na: bronislava.uhnakova@gmail.com